

„Perspektywy rozwoju polskiej wsi w kontekście zrównoważonego rozwoju”
19.04.2023 Międzynarodowe Centrum Edukacji Kielnarowa

+
•
○

NOWE MODELE BIZNESOWE W SEKTORZE ROLNO- SPOŻYWCZYM

dr Katarzyna Kosior

Zakład Ekonomiki Agrobiznesu i Biogospodarki

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Państwowy Instytut Badawczy

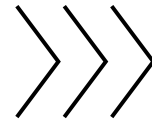

System żywnościowy

Wyzwania związane z
wdrażaniem EZŁ i F2F

w strategiach politycznych

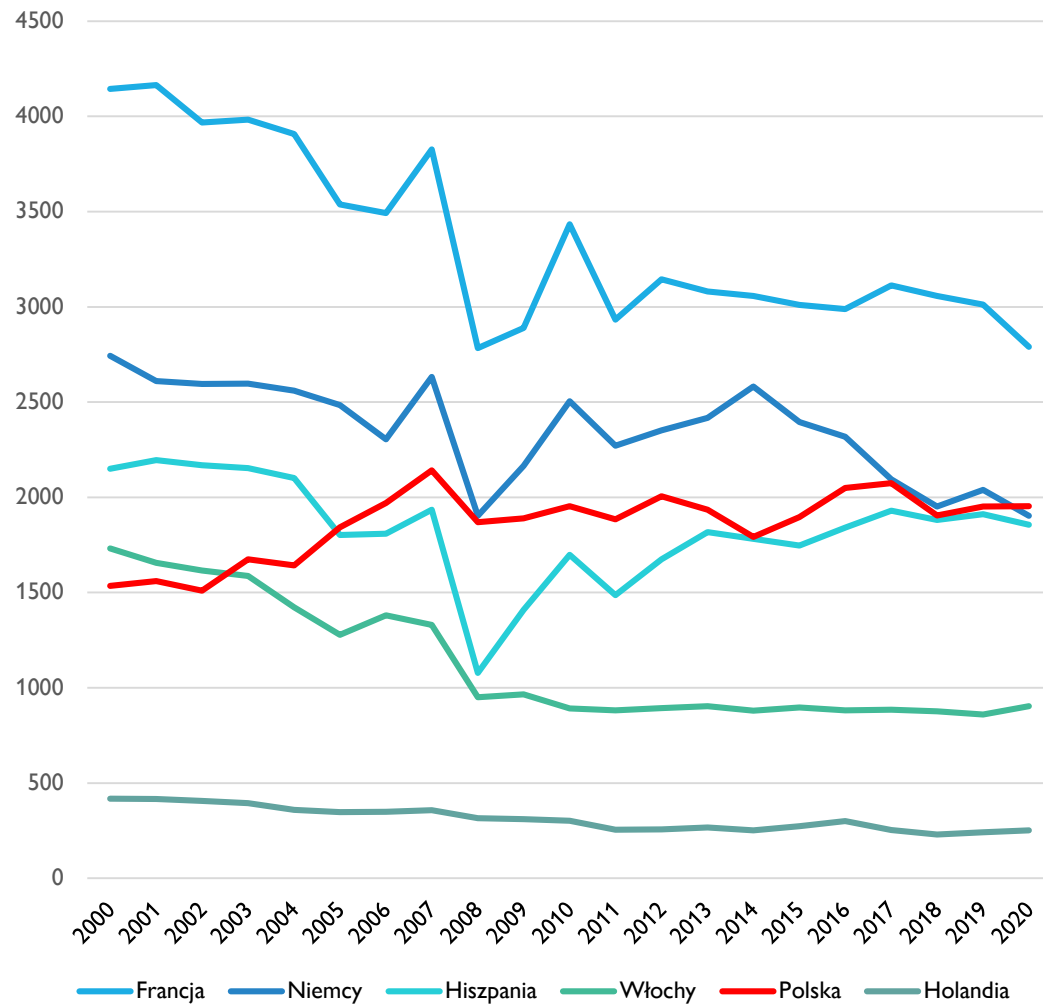
- ✓ wprowadzenie programów rolno-środowiskowych w UE, 1992
- ✓ mechanizm wzajemnej warunkowości i GAEC, 2003
- ✓ zazielenienie płatności bezpośrednich, 2013
- ✓ ponad 1/4 budżetu WPR w l. 2014-2020 przeznaczona na łagodzenie zmian klimatu (ok. 100 mld EUR)

i w rzeczywistości

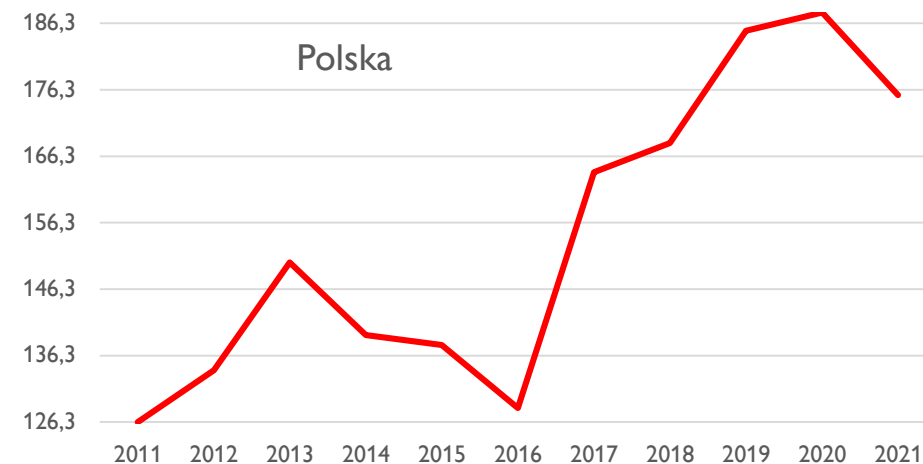
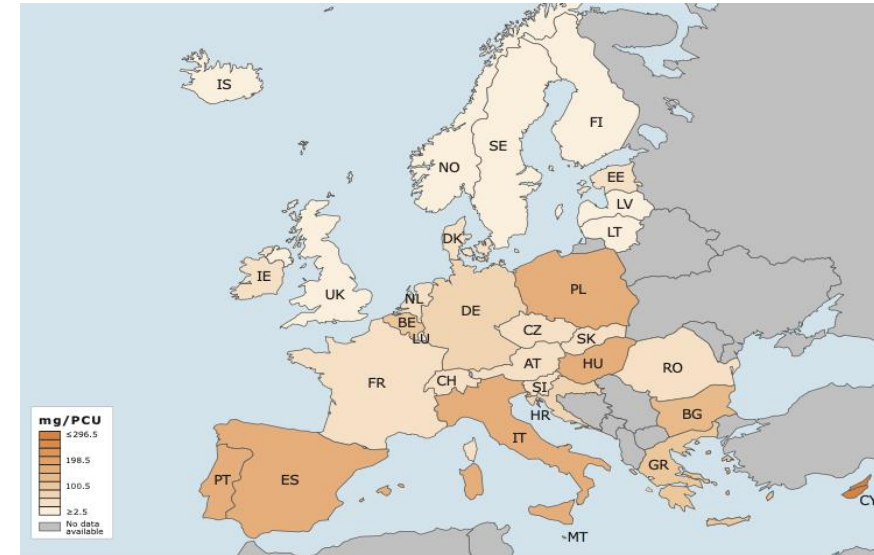
- ✓ intensywne metody upraw i chowu, krótkoterminowa produktywność
- ✓ szybki rozwój rolnictwa konwencjonalnego, masowa produkcja żywności
- ✓ wzrost konsumpcji, negatywne skutki zdrowotne, marnotrawstwo żywności
- ✓ od 2005 r. stagnacja w UE w zakresie spadków emisji GHG z rolnictwa

Zużycie nawozów chemicznych w produkcji roślinnej, tys. ton

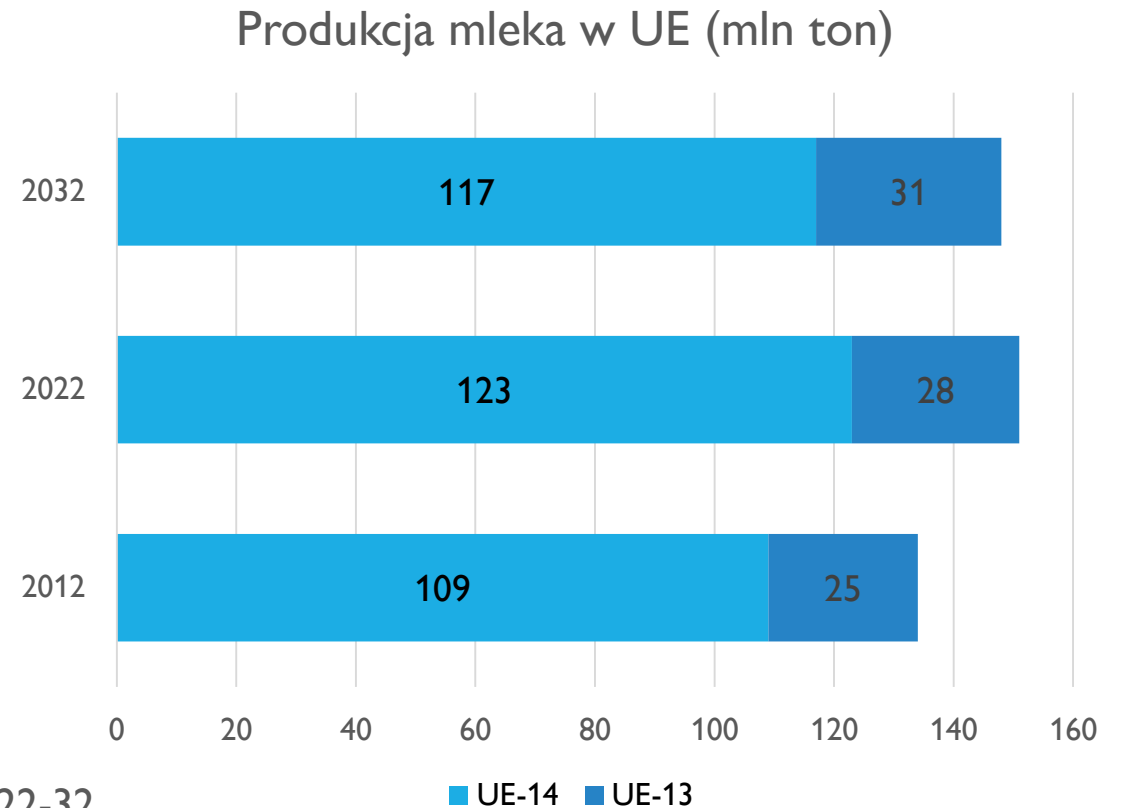
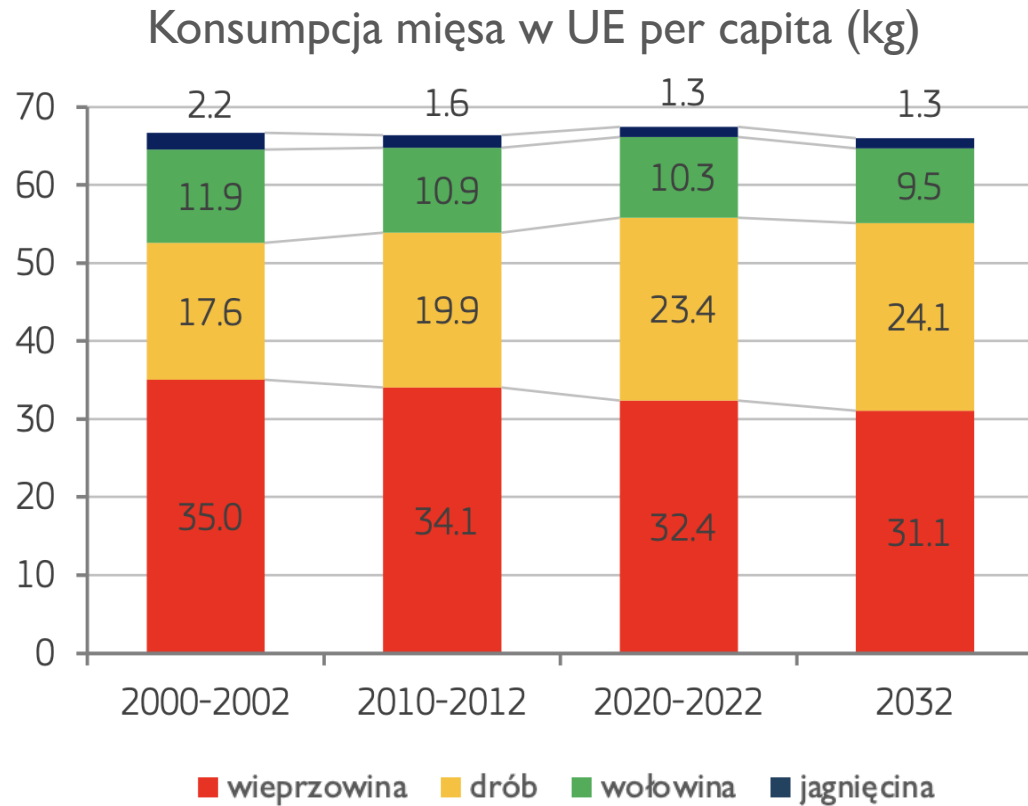
Źródło: IFASTAT, 2023.

Sprzedż antybiotyków weterynaryjnych (mg/PCU), 2021

Źródło: European Surveillance of Veterinary Antimicrobial Consumption, 2022

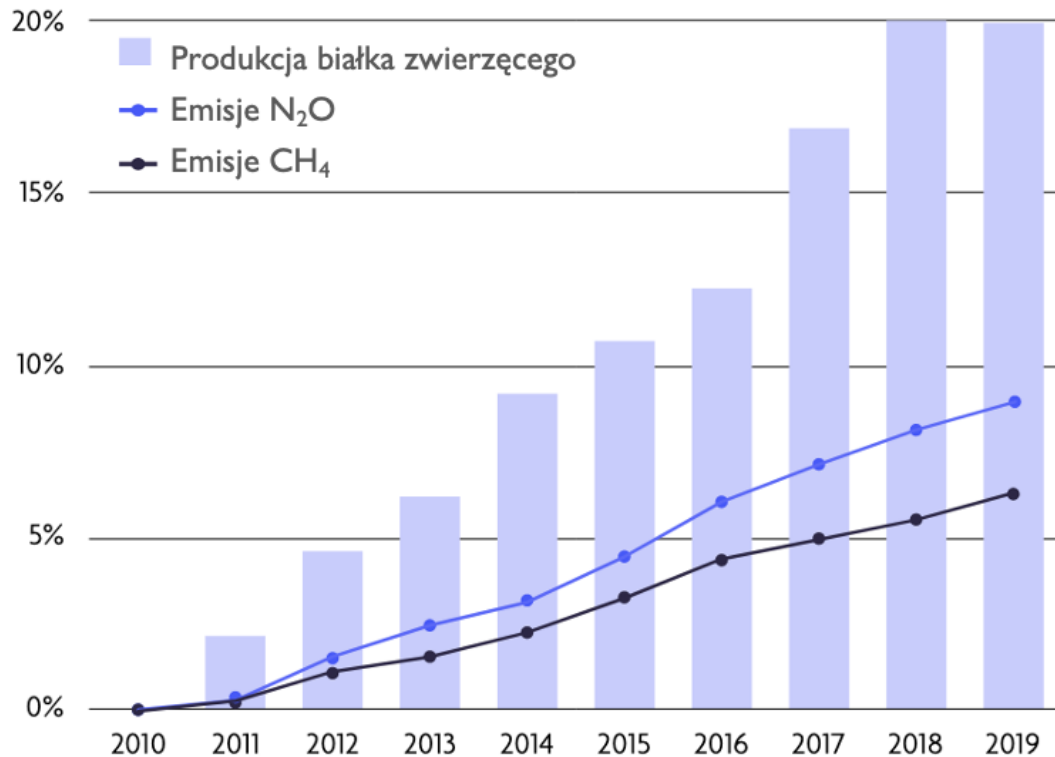
Rynek mięsa i mleka w UE – prognozy do 2032 r.

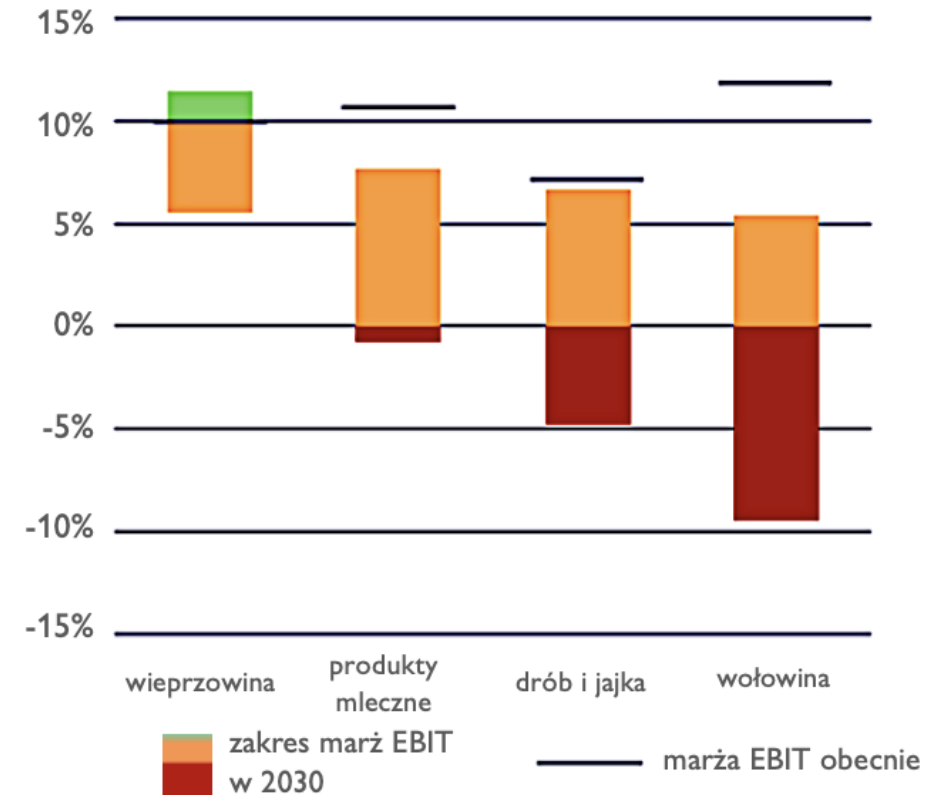
Źródło: EU agricultural outlook 2022-32.

Brak środowiskowego zrównoważenia obecnych modeli biznesowych prowadzi do utraty rentowności

Wzrosty produkcji białek zwierzęcych i emisji GHG z sektora od 2010 (%)

Zakres marż EBIT w 2030 r. w zależności od realizowanego scenariusza (1.5 C, 2.0 C, >2.0 C)

Źródło: FAIRR, The Financial Impact of Climate Change on the Livestock Sector, 2023, za DigitalFoodLab.

Zmiany oczekiwań i preferencji konsumentów

✓ wzrost popytu na alternatywy produktów zwierzęcych

	Obecna sytuacja	Prognozy na 2030 r.
Roślinne zamienniki mięsa	6 mld USD <1% rynku sprzedaży mięsa	25-140 mld USD <10% rynku sprzedaży mięsa
Mięso laboratoryjne	0	5-25 mld USD

Źródło: Frezal, EU Outlook Conference, 2022

✓ długoterminowe prognozy dla alternatyw mięsa (roślinne i laboratoryjne):

- prognozy Jeffries na 2040 r: od 90 mld USD do 470 mld USD
- prognozy Credit Suisse na 2050 r: od 555 mld USD do 1 111 mld USD

16-62%
rynku

Działania przedsiębiorstw przemysłu spożywczego – czy to zmiana modeli biznesowych?

	Przedsiębiorstwa produktów pakowanych					Przedsiębiorstwa branży mięsnej				
Inwestycje	X	X	O		X	X◇O		X◇		
Przejęcia		X	X				X◇			
Partnerstwa	X	◇	X	O				XO		O
Przetwórstwo, BiR		X	X	O	XO	X	X◇	X	X	X

x roślinne zamienniki ◇ mięso hodowane laboratoryjnie o zamienniki oparte na fermentacji

Zaangażowanie w programy dekarbonizacji w oparciu o metodologię Science-Based Targets Initiative

Źródło: 2022 State of the Industry Report, GFI 2023.

Do zmiany modeli biznesowych konieczne szersze wykorzystanie technologii cyfrowych i danych

Rolnictwo konwencjonalne

Globalizacja łańcucha dostaw żywności

Produkujesz-
wykorzystujesz-
wyrzucasz

CADS -
wspólna
przestrzeń
danych dla
sektora
rolno-
spożywczego,
R&D,
raportowanie
ESG

Rolnictwo cyfrowe (precyzyjne,
smart farming, 4.0)

Innowacje i łańcuch dostaw
oparty na danych

Cyfrowe bliźniaki
(gospodarstw, przedsiębiorstw)

Rolnictwo regeneratywne,
rolnictwo węglowe

Model „od pola do stołu”
(skracanie łańcuchów dostaw)

Gospodarka o obiegu
zamkniętym

Pytania...

Czy podejście oparte na technologiach nie wzmocni najsilniejszych?

Jak zaprogramować cyfrową transformację w sektorze, by wspierała zrównoważony system żywnościowy?

Dziękuję za uwagę!

katarzyna.kosior@ierigz.waw.pl